

Бісмарк —

ДИПЛОМАТ

Група №1

Бісмарк у період з 1851 по 1862 роки пройшов унікальну школу дипломатії. У 1851 році був призначений представником Пруссії у Союзному сеймі. Саме у цей час він зрозумів краще за інших політиків і дипломатів об'єктивні завдання, які висував хід історичного розвитку і, перш за все, неминучість об'єднання Німеччини. Поставивши перед собою це завдання Бісмарк зрозумів, яке значення для його вирішення має зовнішньополітична обстановка. На створення найсприятливіших міжнародних умов, з метою об'єднання Німеччини навколо Пруссії, була спрямована його діяльність як політика і дипломата.

Протягом восьмирічного перебування у Франкфурті, у цій, за його словами, «слисчій норі союзного сейму», він мав можливість вивчити «усі ходи і виходи», всі складні дипломатичні хитросплетіння, що виникли із суперечливих інтересів окремих німецьких держав.

Пізніше, отримавши призначення на пост посланця у Петербург (1859 р.), Бісмарк вивчив досвід російської дипломатії. У сфері дипломатії у нього був ще один взірець – російський Горчаков, який сприяв Бісмарку в зусиллях спрямованих на дипломатичну ізоляцію Австрії, а потім – Франції.

Це був період коли склалися і повністю розкрилися основні риси «бісмарківської дипломатії». Бісмарк був невідкупним, виваженими, холоднокровним. Його характерною рисою була велика сила волі, якою він паралізував своїх партнерів. Бісмарк відзначався хитрістю. Він завжди чітко знав чого хоче і вмів спрямувати всю силу волі на досягнення мети. Бісмарк як політик, державник, дипломат віддавав перевагу самостійній творчості, уникаючи порад, і з ким би він не вів боротьбу, супротивник завжди залишався в ізоляції.

Як талановитий дипломат, Бісмарк справив вирішальний вплив на становлення та розвиток системи європейських міжнародних відносин другої половини XIX століття. Було створено ряд союзів, у тому числі:

1873 р. – Союз трьох імператорів (Німеччина, Росія та Австро-Угорщина);

1882 р. – Троїстий союз (Німеччина, Австро-Угорщина, Італія).

Німецька імперія при канцлері Бісмарку стала одним із лідерів міжнародної політики.

Запитання:

1. Як ви гадаєте, що найбільше вплинуло на формування Бісмарка як дипломата?
2. Яке завдання майбутнього ставив перед собою Бісмарк, будучи дипломатом?

Робота з документами

У своїх мемуарах Бісмарк говорить про те, що вже у 17 років у глибокій душі плескав «...національні почуття і віру в те, що розвиток найближчим часом приведе нас до німецької єдності: з моїм другом, американцем Коффіном, я уклав парі, що ця мета буде досягнута не пізніше ніж через 20 років».

«Німецьке питання не може вирішуватися в парламентах, а тільки дипломатією і на полі битви, і все, що ми дотепер базикаємо і вирішувмо, коштує не набагато більше романтичної мавчії сентиментального хлопця... Великі питання часу розв'язуються не промовами і парламентськими резолюціями, — це була помилка 1848–1849 рр., а задієм і кров'ю».

«Абсолютизм був би ідеальним ладом для європейських державних утворень, якби король та його урядові залишалися людьми такими ж, як і всі інші, яким не дано правити з надлюдським знанням справи, розумом і справедливістю... Монархія та найідеальніший монарх... вимагають критики, швидьки якої допомагають вийти на правильний шлях, коли їм загрожує небезпека заблукати...»

«Критика може здійснюватися лише вільною пресою і парламентом у сучасному розумінні. Обидві ці корективи можуть у результаті зловживань притупити вістря свого впливу або навіть його втратити. Запобігти чомусь подібному — одна із задач охоронної політики, і без боротьби з парламентом і пресою ця задача не може бути розв'язана. Справа політичного такту та окоміру — визначити межі, яких належить триматися в цій боротьбі, щоб, з одного боку, не заважати необхідному країні контролю над урядом, а з іншого — не дати цьому контролю перетворитися на панування».

«Німеччина чекає на здійснення своїх надій не від лібералізму Пруссії, а від її могутності; нехай Баварія, Вюртемберг йдуть на поступки лібералізму, ніхто, проте, не припише їм тієї ролі, яку відіграв Пруссія; межі Пруссії за Віденським трактатом перешкоджають здоровому державному життю».

1 квітня 2015 року Німеччина відзначала 200-річчя від дня народження першого канцлера Отто фон Бісмарка.

Проблемне запитання №1

Що Бісмарк залишив у спадок такого, що німці й досі його вшановують?

Бісмарк пережив себе, але не свою велич і дозволив собі лише задля вічного життя втратити сенс життя.

Англійський дипломат

Проблемне запитання №2

Чому англійський дипломат сказав про Бісмарка такі слова?

Хто чесно ставиться до своєї Вітчизни, той повинен тепер надати підтримку урядові на обраному ним шляху, аби не допустити краху, який загрожує нам усім.

Отто фон Бісмарк (1849р.)

Проблемне запитання №3

Які паралелі можна провести між Німеччиною того часу і подіями сьогодення в Україні?

1 квітня 2015 року Німеччина відзначала 200-річчя від дня народження першого канцлера Отто фон Бісмарка.

Проблемне запитання №1

Що Бісмарк залишив у спадок такого, що німці й досі його вшановують?

Бісмарк пережив себе, але не свою велич і дозволив собі лише задля вічного життя втратити сенс життя.

Англійський дипломат

Проблемне запитання №2

Чому англійський дипломат сказав про Бісмарка такі слова?

Хто чесно ставиться до своєї Вітчизни, той повинен тепер надати підтримку урядові на обраному ним шляху, аби не допустити краху, який загрожує нам усім.

Отто фон Бісмарк (1849р.)

Проблемне запитання №3

Які паралелі можна провести між Німеччиною того часу і подіями сьогодення в Україні?

Пам'ятка

Як працювати в малих групах.

Головуючий (спікер):

- зачитує завдання групи;
- організовує порядок виконання;
- пропонує учасникам групи висловитися по черзі;
- заохочує групу до роботи;
- за згодою групи визначає доповідача.

Секретар:

- веде стисло і розбірливо записи результатів роботи своєї групи;
- як член групи має бути готовим висловити думку групи під час підбиття підсумків або допомогти доповідачу.

Спостерігач:

- стежить за часом;
- заохочує групу до роботи.

Доповідач:

- чітко висловлює спільну думку, якої дійшла група;
- доповідає про результати роботи групи.

Журналіст:

- ставить уточнюючі запитання, що допомагають групі краще виконати завдання, наприклад, ті питання, що могла б поставити під час дискусії опонент чи рецензент.